

Desatero tipů do výuky

1 Píšeme a kreslíme na tabuli

- znázorníme téma, klíčová slova,
- fráze zapíšeme ve formě dialogu,
- ujistíme se, že žák porozuměl.

2 Používáme obrázky, schémata nebo tabulky

- žák přiřadí/doplní k obrázku (schématu) příslušná klíčová slova, vyplňuje klíčové vizuály, tvoří myšlenkovou mapu atd.,
- předvede/ukáže význam slova.

3 Dáváme úkoly, které nejsou mluvící

- žák přiřadí/doplní k obrázku (schématu) příslušná klíčová slova, vyplňuje klíčové vizuály, tvoří myšlenkovou mapu atd.,
- předvede/ukáže význam slova.

4 Dáváme opakující se jednoznačné a jednoduché instrukce

- např. napiš, spoj, pojď k tabuli, otevři učebnici a zadání úkolů podpoříme vizuálním zpracováním, gesty,
- pro názornost doplníme instrukci příkladem.

5 Zajistíme, že když má vícejazyčný žák „něco“ říct, zná přesně slova nebo věty, které má říct, tím že:

- je to přesně napsáno na tabuli, v učebnici,
- opakuje to, co slyšelo od spolužáka před ním,
- připraví si to (s pomocí spolužáků) při skupinové práci,
- připraví si to při samostatné práci a my mu to před tím, než má mluvit před třídou, zkontrolujeme.

6 2× až 3× za hodinu žáka cíleně aktivujeme (z toho alespoň jednou vyvine samostatnou aktivitu)

- žák napíše, složí, přiřadí, spojí, vyhledá klíčová nebo nějaká určitá slova, zeptáme se žáka, jak se dané slovo řekne v jeho mateřském jazyce, čímž podpoříme vícejazyčnost,
- umožníme mu používat češtinu a komunikovat (pracovat ve dvojici nebo ve skupině).

7 Zajistíme pro žáka slovník

- obrázkové slovníky pro nečtenáře,
- vlastní slovníček, kam si žák zapisuje slovní zásobu, popř. ji ilustruje,
- překladové slovníčky pro ZŠ do různých předmětů, přeložené do několika jazyků.

8 Dáváme si pozor, ať se vše neodehrává jen ve slovech

- užíváme vizualizace, praktické činnosti, grafické organizéry, gesta, pantomimu či počítačové programy.

9 Spolupracujeme

- s koordinátorem pro vícejazyčné žáky nebo výchovným poradcem a s učitelem češtiny jako druhého jazyka – má učebnice a přehled o vícejazyčných žácích,
- přidělíme žákovi patrona (spolužáka), který mu bude oporou v prvních několika týdnech.

10 Podíváme se na www.inkluzivniskola.cz.

